

Leerrede over Deut. XXXII: 29

A.P.A. du Cloux

bron

A.P.A. du Cloux, *Leerrede over Deut. XXXII: 29*. Poeschmann, Rotterdam 1860

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/clou002leer01_01/colofon.php

© 2014 dbnl

The logo for the Dutch Bible Society (dbnl) consists of the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

Het gebed om wijsheid, opdat men op zijn einde leere merken.

Leerrede over Deut. XXXII: 29.

Voorzang: Ps. LXXIII: 13.

Genade, vrede en barmhartigheid schenke of vermenigvuldige u rijkelijk God de Vader, in Jezus Christus, door den Heiligen Geest. Amen.

Deelgenoot uwer blijdschap M.V., ben ik het ook uwer droefheid, en geheel onder den indruk van die groote ramp, onze gemeente getroffen, door het vergaan der stoomboot, waardoor ook zoo vele huisgezinnen in onze gemeente in diepen rouw gedompeld zijn geworden, ben ik in dit morgenuur voor u opgetreden. Uwe meer dan gewone opkomst aan deze plaats geeft mij de overtuiging, dat gij van mij een woord van waarschuwing, opwekking en vertroosting verwacht. Toen ik aan den morgen van dien onvergetelijken tweeden Pinksterdag tot u mocht spreken, van de dierbare werkingen van den Heiligen Geest, zoo zichtbaar in de bekeering van zoo velen, die leerden vragen: ‘Mannen, Broeders! wat moeten wij doen om zalig te worden?’ en ook aan u het voorstelde, hoe, zal het wèl met ons zijn, het bij een iegelijk onzer, tot die levensvraag komen moet, had ik er niet aan gedacht, dat ook sommige jeugdige menschen onzer gemeente, en daaronder drie, die ik onlangs als lidmaten der gemeente

had aangenomen, er toe besloten zouden hebben, om dien dag met de wereld tot een dag van uitspanning te gebruiken, te meer daar de Heere door regen en wind waarschuwde, om die dagen niet te ontheiligen. Helaas! het is geschied... God laat zich niet bespotten. Moge het nu maar voor de levenden en die gespaard zijn gebleven tot eene waarschuwing zijn, die door Gods genade vrucht der bekeering waardig voortbrengt! Heere! open mijne lippen, en dat de vrijmoedige Geest mij ondersteune. Bidden wij eerst met en voor elkander, om geopende harten en ooren.

Deut. XXXII: 29.

O! dat zij wijs waren zij zouden dit vernemen: zij zouden op haar einde merken.

Deze woorden M.V., bevatten een wensch - of wilt gij dit liever - eene bede van Mozes, de bijzondere vertrouweling en gunstgenoot Gods, Israëls Profeet en Wetgever, Israëls leidsman in de woestijn. Het einde zijner aardsche loopbaan was daar. Te Kades tegen God gezondigd hebbende, omdat Hij niet gedaan had, wat de Heere hem geboden had, was het woord des Heeren tot hem gekomen: *'gij zult deze gemeente niet inbrengen in het land, dat Ik hun gegeven heb.'*

Voor de laatste maal treedt hij voor zijn volk, hetwelk hij, als een vader zijne kinderen, had liefgehad, op, en gevoelt hij zich gedrongen hetzelfde leven en dood, zegen en vloek, in den naam des Heeren, voor te stellen. Hij beveelt, dat als zij in het land der belofte waren aangekomen, zij groote steenen op den berg Ebal zouden oprichten, en daarin, nadat zij ze met kalk zouden bepleisterd hebben, de woorden der wet moesten graven. Hij zelve bracht zijne laatste vermaningen en profetiën nog in schrift, gaf dezen den Levieten ter bewaring, en beveelt, dat men ze alle zeven jaren opentlijk en plechtig herlezen zal. Daarop stelde hij Jozua, den zoon van Nun, als zijnen wettigen opvolger, aan gansch Israël voor, en nu, wetende dat hij het volk niet te nadrukkelijk en te ernstig tegen ontrouw jegens God kan vermanen, stort hij in dit hoofdstuk, zijn hart voor de laatste maal in een hoog ernstig en verheven lied uit, waarna hij dit bevel des Heeren vernam: *'Klim op den berg Abarim en sterf op dien berg.'* Vs. 48.

Indien wij dit lied inzien, hoe was dan zijn gansche zie vervuld, om Gode alleen grootheid te geven. Hij is, aldus

betuigde hij, de rotssteen, Wiens werk volkomen is. Want al zijne wegen zijn gerigte: God is waarheid en is geen onrecht, regtvaardig en regt is Hij. Zoo moest hij met den dood voor oogen in betrekking tot het volk, en zich zelven van Hem, Die op eenen troon zit waarvan gerechtigheid en gerigte de vastigheden zijn, belijden. Wie dat in waarheid doen mag, is zelve een schuldenaar voor God, en daarom stelde Mozes ook aan het volk hunne zonde en verkeerdheid voor, en mogt hij betuigen, dat zij zich zelven door moed- en vrijwillige zonden bedorven hadden. Hij, die zachtmoedige man, spaart het volk niet, juist omdat hij hen lief had, en hij sprak zoo, om hen door de genade Gods, ziende op hunne schuld en hunne overtredingen, tot verootmoediging te bewegen. Hij verwijt hun hunne zinnelooze dwaasheid en snoode ondankbaarheid jegens God. God had hen tot een groot en machtig volk gemaakt, hen uit al de volken der aarde tot Zijn bijzonder volk, ja, tot zijne kinderen aangenomen, *gedenkt, roept Hij hun toe, de dagen van ouds*. Hij mocht van dat volk getuigen, *want Jehovah's deel is Zijn volk, Jakob is het snoer Zijner erve*. In het land der woestijn had de Heere hen opgezocht, zich door woord en teekenen aan hen geopenbaard, hen verzorgt op een wonderdadige wijze, hen van alle zijden omringd en beveiligd, hen onderwezen, ja, als zijn oogappel bewaard. Hij noemt al de uitstekende weldaden, die zij in de natuur en de genade hadden ontvangen, op. Wat hadden deze nu op hunne harten uitgewerkt? Helaas! toen Jeschurum vet werd, sloeg hij achter uit, gelijk vet en dartel vee gewoon is te doen, zoo hadden ook zij gehandeld. Zij waren baldadig en weêrspannig tegen God geworden, Hem, Die hen gemaakt, Die hen zoo bewelddadig had, lieten zij varen. Zij versmaadde den rotssteen huns heils. Zij hadden God tot ijver verwekt, door vreemde goden te dienen, tot toorn door hunne gruwelen. Ja zelfs zoo diep waren zij gezonken, dat zij de duivelen hadden geofferd. Hij kondigde hun vreeselijke oordeelen aan, indien zij op die goddelooze wegen bleven voortwandelen. God zoude hen aantasten, wanneer zij zijne lankmoedigheid langen tijd genoeg getergd hadden, in

in hunne bezittingen, in hunne dierbaarste betrekkingen, in hunne personen. Dat Hij ze nog niet had doen ophouden een volk te zijn, was niet geschied, omdat zij het zich niet waardig hadden gemaakt, neen! opdat hunne vijanden niet over hen roemen zouden. Hadden zij zulks nu ook opgemerkt? hadden zij op Gods verschoonende lankmoedigheid en barmhartigheid gelet? Neen, zij waren helaas! een volk gebleven, hetwelk door raadslagen verloren ging, een volk, waarvan hij moest verklaren, in hetwelk geen verstand was. Hunne raadslagen of liever hunne vleeschelijke redeneringen brachten hen tot zulk een gedrag, zoo snood, zoo ondankbaar; daardoor waren en bleven zij blind voor de daden en woorden Gods, troffen hun geene zegeningen of oordeelen.

In die beschrijving herkent gij de geschiedenis van alle natuurlijke menschen, zoo lang zij vervreemd zijn van God en het leven dat uit God is. Zoo diep ligt de mensch, door zijnen afval van God, gezonken in de zonde, dood in zonden en in misdaden. Wie levend gemaakt is door den Heiligen Geest en oogen ontvangen heeft om te zien, en een hart om op te merken, hij heeft maar rond te zien in den kring zijner omgeving, om dat treurig verschijnsel in de wereld, die God niet kent, gade te slaan. Met medelijden over dezen hunnen rampzaligen toestand bewogen, wenscht of bidt Mozes: 'o! dat zij wijs waren' zóó verstandig dat zij opmerkten, zij zouden dit vernemen, zij zouden in alles, wat hun was overkomen, Gods hand zien, zij zouden op hun einde merken; zien, dat bijaldien er geene gansche verandering en bekeering van hart, zin, keuze en wandel bij hen plaats had, zij eindelijk geheel verloren zouden moeten gaan. Deze toelichting der tekstwoorden zij voor het tegenwoordige genoegzaam; welnu laat ons letten.

- I. *Op dezen wensch of deze bede van Mozes.*
- II. *Op datgene, wat de vervulling daarvan zoude uitwerken, om dan*
- III. *Met de toepassing, overeenkomstig de gelegenheid des tijds, te eindigen.*

De Heilige Geest schenke ons geopende harten!

I. Wilden wij letten op den wensch of de bede van Mozes.

O! dat ze wijs waren! zoo bidt of wenacht de man Gods, en wel voor dat volk, hetwelk hij zag dat een dwaas volk was, een volk hetwelk geen acht gaf op de zegeningen en oordeelen des Heeren. Aan de zijde Gods had het hun waarlijk aan geene vermaningen ontbroken. Boven andere volken met de openbaring Gods begunstigd had God hun mannen gezonden, die met Zijnen Geest waren toegerust, die hun getrouw en ernstig den weg, om hier en hiernamaals gelukkig te worden, hadden aangewezen. Zij hadden zichtbare proeven in hun midden gehad, dat God het met dulden kon, dat zij Zijne heilige wet verlieten, Zijne getuigenissen verachten, Zijn woord verwierpen, zich van Hem afkeerden, om de ijdele afgoden der Heidenen te dienen. Met weldaden en zegeningen in de natuur en in de genade, had God hen als 't ware omringt; helaas! zij waren onder dat alles een volk gebleven, hetwelk door raadslagen verloren ging, van hetwelk hij de getuigenis moest afleggen: waarin geen verstand is. Hunne eigene wegen, die recht schenen in hunne zondige oogen, wegen die ten verderve leiden, ja, wegen des doods, waren zij blijven bewandelen. Ziet, M.V. daar hebt gij het welgelijkend beeld van elken zondaar, zoo als hij van nature is in zijne natuur, in zijn bestaan, in zijn leven, wandelende naar het goeddunken van zijn zondig, zinnelijk en goddeloos hart. Indien God dien mensch zegent, in plaats van God daarvoor te erkennen, schrijft hij die zegeningen, welke hij geniet toe, aan zijne eigene wijsheid, aan zijn doorzicht, aan zijn verstand, en de taal van den trotschen Nebukadnezar maakt hij de zijne: 'Is dit niet het trotsche Babel, dat ik gesticht heb?' Hoe ook de Heere hem zijne verlorenheid door de zonde laat voorstellen en hem tot bekeering laat roepen, zijne eigene zondige raadslagen verhinderen hem die voorstellingen te gelooven, die roepstemmen op te volgen. Hij acht de bedreigingen Gods evenmin als de beloften. De bezoeken, die hem of zijn huis overkomen, treffen zijn hard en verkeerd

hart niet. In plaats, dat hij zich onder Gods slaande hand zoude vernederen en zien van Wien en waartoe deze tot hem komt, redeneert hij en bijt met den hond op den steen of murmureert en twist met Hem, Die niet antwoord van Zijne daden en Wiens doen niets dan wijsheid en aanbiddelijke gerechtigheid is, en die ook in de proef- en drukwegen des levens bewijst, dat zoo waarachtig als Hij leeft, Hij geenen lust heeft in den dood des zondaars maar daarin dat hij leve en zich bekeere. Zegent God hem in het tijdelijke, even als Jeschurum, vet geworden zijnde, slaat hij achter uit, en dient hij met de zijnen openlijk den driehoofdigen afgod dezer wereld: de begeerlijkheid des vleesches en der oogen, en de grootschheid des levens. Aan God en de eeuwigheid wil hij niet denken, zijne bekeering stelt hij steeds uit, en geen wonder dat die mensch dan ook den rotssteen des heils, welke toch niemand dan de Heere Jezus alleen is, versmaadt, en zoo weinig of geen gebruik maakt van het onderzoek der Schriften en van de openbare getrouwe genademiddelen; den Zondag tot eenen zondedag verlaagt, tot een dag om zich uit te spannen en zich aan zinnelijke vermaken over te geven. Neen, met geene woorden kan het uitgedrukt worden, hoe groot de dwaasheid en blindheid van den natuurlijken mensch is, die waant rijk en verrijkt te zijn en geen dings gebrek heeft, en niet weet dat hij arm, jammerlijk, naakt en blind en ellendig is, bij al zijn aardsche goed, zijnen wereldsche rijkdom. Helaas! in dien toestand blijvende, gaat hij met al zijne raadslagen, met al zijne redeneringen voor eeuwig verloren, zoo God hem niet krachtadig bekeert. Hoe God hem ook dagelijks toont, dat de gedaante dezer wereld voorbijgaat, en het uitnemendste, hetwelk de God dezer eeuw zijnen dienaars aanbiedt, niets is dan moeite en verdriet, hij blijft de wereld aanhangen en liefhebben, en offert aan haar al de vermogens zijner ziel, en de krachten zijns lichaams op, om er veel, konde het zijn, er alles in te bezitten. Is dat M.V. geene dwaasheid? Ja, hoe God hem ook dagelijks in voorbeelden te aanschouwen geeft, dat het menschelijk leven, eene nachtwaak, eene veldbloem, een damp is, en

hem laat toeroepen: bekeert u! bekeert u! waarom wilt gij sterven? en hem zoo blijvende niet alleen bedreigt met den natuurlijken- maar met den eeuwigen dood, dien alle onbekeerden zullen sterven; ziende blijft hij blind, en hoorende doof. Moet gij dan niet met mij zeggen: zij die anders zoo wijs zijn, zij zijn aan stomme beelden gelijk, zij hebben geen verstand? Ja! al treedt God ook met den dood in hunne huizen, den stokouden, die zich daarin bevindt, spaart, en den zwakken verschoont, om daaruit een jongeling of een jonge dochter in den bloei, of een man of eene vrouw in de kracht des levens weg te nemen, het blijft bij zulken bij den uitroep van verwondering en verbazing: wat is toch de mensch! wie had dat kunnen denken! Tweede oorzaken worden opgezocht, de zoogenaamde deugden en hoedanigheden van de gestorvenen worden opgenoemd, breed uitgemeten, doch daar blijft het bij, en al die beraadslagingen en redeneringen, wat zijn zij anders, dan die dwaasheid van den natuurlijken mensch, waardoor hij niet gelooft, dat alle vleesch is als gras; het gras verdort en de bloem valt af, als de Geest des Heeren daarin blaast? dat er maar eene schrede tusschen ons en den dood is en dat zonder wedergeboorte niemand Gods Koningrijk zal zien of ingaan, God een iegelijk laat toeroepen: haast u, behoud u, om uws levens wil. Wie zoude kunnen gelooven, dat de mensch zoo onverstandig is, als wij het niet zagen in degenen, die nog vreemdelingen der verbonden zijn, zonder God, zonder Christus levende in de wereld, en haar dienende. Zij die in het tijdelijke zoo wijs, zoo verstandig zijn, dat zij jaren, maanden, weken en dagen alles vooruit weten te bezorgen, en waaronder er zijn, die met hun verstand gelooven, wat baat het den mensch al gewon hij ook de gansche wereld, en leed schade aan zijne ziel. Zij gaan voort zich om het eenwig heil van die ziel niet te bekommeren, hunne bekeering tot God en Christus uit te stellen tot een tijd, dien zij wellicht nimmer zullen beleven, tot een tijd, waarin zoo menigeen hunner bewijst, dat nu die kwade dagen en jaren er zijn, waarin de mensch, die aan zijnen Schepper in de dagen zijner jongelingschap niet gedacht

heeft, zegt: ‘Wij hebben nu geen lust meer in die dingen.’ Ja, menigeen derzulken hooren wij op een laatste ziekbed of doodleger, zoo zij dat nog bezitten mogen, uitgillen, het is *nu* te laat! voor *eeuwig* te laat!’ in hunne vertwijfeling spreken zij dus die groote waarheid uit; eens was er voor ons een tijd, waarin het nog *niet* te laat was! gij hebt niet gewild! O! dat zij wijs waren, riep Mozes uit. Geene andere wijsheid kan hij bedoeld hebben, dan die wijsheid die van boven komt van den Vader der lichten, de wijsheid die God de Heilige Geest den zondaar leert, verstand met Goddelijk licht bestraald, ontdekking zijner blinde oogen, opdat Hij de wonderen van Gods wet moge zien; dan leert hij opmerken en verstaan, en ontvangt hij in den spiegel der wet, zijne zondaarsgedaante ziende, oogen die naar binnen gekeerd worden, waardoor hij leert zien, wie en wat God, dat heilige, goedertierene, regtvaardige Wezen is, tegen Wien hij zondigde; wie en wat hij door de zonde geworden is en wat het nu voor hem zal zijn te zeggen, daar de Heilige Geest hem het zwarte register zijner zonden en schulden opent, en hem overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel, onverzoend met God, voor eigene rekening staande, te vallen in de handen des levenden Gods. Nu wordt het zijne wijsheid, indien het mogelijk is, Gods toekomenden toorn te ontvlieden. Nu moet hij bekeerd worden of eeuwig omkomen. Nu versmaadt hij niet langer den rotssteen des heils, welke is Jezus Christus. Hem moet hij kennen, door Hem tot God gaan, in Hem voor God, die een verteerend vuur is voor den goddelooze, en zulk een is hij, gevonden worden, om voor Hem te bestaan. Nu bukt en buigt hij zijn hart en zijne knieën voor Hem den Waarachtigen God en het eeuwige leven, en roept gelijk die blinde: ‘Heere Jezus, ontferm u mijner!’ gelijk die zondaar: ‘o God, wees mij arme zondaar genadig!’ Hoe onkundig ook in den weg der verlossing, de behoefte zijner ziel is het, ‘Heere Jezus, leer Gij mij! bekeer Gij mij, trek mij en ik zal u naloopen.’ Als een dood- en doemschuldig zondaar, radeloos en reddeloos in zich zelven verloren, niets dan de hel en het

eeuwig verderf voor oogen, waardig om ala Korah, Dathan en Abiram, levend in de aarde te worden verslonden, blijft hij, de dwaze en onmachtige in zich zelven, met Hem worstelen, tot dat Hij tot zijne ziel gesproken heeft: leef! en hij zal leven. Hij, die nu door genade oogen ontvangen heeft, om naar binnen te zien, wien God wijsheid in het verborgene bekend maakt, hij ontvangt ook oogen die rondom hem zien. Nu eerst let hij op de zegeningen Gods hem geschonken, zij verootmoedigen hem voor God. ‘Heere!’ roept hij uit, ‘dat aan zulk een als ik ben!’ op de bezoeken Gods hem of de zijnen getroffen, en hij schaamt zich voor God weg, dat hij er zulk een verhard hart onder behouden heeft, op de lankmoedigheid en barmhartigheid Gods, waarmede God hem nog gedragen en gespaard heeft, hij zinkt daaronder weg. Elke deugd of volmaaktheid Gods waarin hij bij Geesteslicht wordt ingeleid, verteedert, en vernedert zijne ziel en doet hem voor God in bewondering en aanbidding wegzinken. Nu eerst merkt hij op de oordeelen Gods, die zoo regtvaardig zijn en ons treffen, omdat wij zijn woord verlieten, zijne geboden met voeten getreden hebben, zijne roepstem verworpen hebben. Ook van wege zijne zonden en schulden, zijn zij verdiend, al waren er geene andere zonden in de wereld dan de zijne, die de Heere hem deed zien, erkennen en belijden. Nu wordt hem zijn leven, zoo kortstondig, zoo ras voorbijgaande een tijd van voor- en toebereiding voor de zoo gewigtige eeuwigheid, die op handen is. Zelve het belang er van inziende, moet hij dood en leven, zegen en vloek zijne dierbare betrekkingen, ja, allen die hem omgeven, die hij ontmoet, aanzeggen. Nu leert hij met Mozes bidden; Leer ons alzo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.’ Geen wonder dan ook, dat zulk een, aan wien aanvankelijk die wijsheid is geschonken, op zijn einde leert merken. Welaan, laat ons:

II. Letten op datgene, hetwelk de vervulling dezer bede zoude uitwerken.

‘Zij zouden, ala zij wijs waien, dit vernemen en op hun

einde merken.' Zoo sprak Mozes, en zekerlijk bedoelde hij daarmede, dat de mensch wien ware wijsheid is geschonken, acht geeft op al de wegen Gods, die met hem gehouden worden, om daardoor wijs gemaakt te worden tot zaligheid. Het einde, waarop zulk een bijzonder werkt, is het sterven. Het vonnis over ons allen, die in Adam gevallen zijn, en met hem de schuld der zonde dragen moeten, is onherroepelijk: stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeeren, welk mensch leeft er, die den dood niet zien zal? De dood M.V. is veel zekerder dan het leven. Het is den mensch gezet éénmaal te sterven en daarna het oordeel. Wanneer wij nu verlichte oogen des verstands hebben ontvangen en die verkrijgen wij, als wij waarlijk van God geleerd en bekeerd en daarom wijs worden, dan zien en bemerken wij eerst recht, dat het gebouw, waarin de natuurlijke mensch zich zoo ligtzinnig en zorgeloos beweegt, niets anders is, dan gelijk aan een huis der spinnenwebben, dat het eene leemen hut is, die elk oogenblik kan instorten; dat het een huis is, gebouwd op een zandgrond waarop het niet beveiligd is tegen de stormen en vloed. Geen wonder, dat nu ook de rust zijns levens, waarin hij tot nu toe zoo zorgeloos verkeerde, geweken is, dat die heilzame onrust hem uitdrijft, om een huis te bezitten, gebouwd op een rotssteen en om te weten, dat als het aardsche huis zijns tabernakels verbroken wordt, hij een gebouw bij God heeft, niet met handen gemaakt maar eeuwig in de hemelen. Hij neemt nu die krachtige roepstemmen, waarmede God zoo dagelijks spreekt, om ons menschen onze nietigheid, onze vergankelijkheid, onze kortstondigheid te leeren, ter harte, hij let er op. Hoe spoedig, hoe ongedacht en onverwacht kan zijn einde daar zijn, en is hij dan niet waarachtig bekeerd, is hij den Heere Jezus door het zaligmakend geloof niet ingeplant en ingelijfd, wat zal zijn einde dan anders zijn dan het eeuwig verderf? Zoo elken dag, elk uur, elke minuut, elke seconde te kunnen worden opgeroepen voor Hem die gezegd heeft: 'dwaalt niet, God laat zich niet bespotten, zoo wat de mensch zaait zal hij ook maaijen.' Voor Hem die met vlammend vuur wrake zal doen over degenen, die Hem

niet kennen en het Evangelie Zijns Zoons ongehoorzaam zijn. Wat kan, wat zal, wat moet dan anders zijn lot zijn, zoolang hij onverzoend met God is, geen Borg voor zijne schuld, die de Heere hun ontdekt heeft, bezit, dan te blijven onder den toorn Gods tegen de zonde bedreigd, en te komen in die plaats waar eeuwig zal zijn weening der oogen en knersing der tanden? God is nu zoo vlekkeloos heilig, zoo onkreukbaar regtvaardig in Zijne oogen, dat Hij zelfs de kleinste zonde van bedrijf of nalatigheid niet ongestraft kan laten, waar zal, waar moet hij dan blijven, die van wege zijne erf- en dadelijke zonden een voorwerp van Gods toorn is, reeds van het uur zijner ontvangenis af? Hij, de zondaar, de goddelooze, die alles bezoedeld en verontreinigd heeft door zijne zonden, en die nu zien mag, niet alleen dat hij een ellendig zondaar is, neen! wat oneindig meer zegt: een gansch verlorene, die uitroepen moet: ‘wee mij, ik verga, omdat ik een man van onreine lippen ben!’ Zijn eigen hart veroordeelt hem, hij moet zijn eigen vonnis billijken en regtvaardigen, wat moet het dan niet zijn voor God te verschijnen, die meerder is dan zijn hart? Juist omdat hij op zijn einde merkt, wordt het nu een haasten om, ware het nog mogelijk, den toekomenden toorn Gods te ontvlieden. ‘Is er een weg, roept hij met aandrang uit, om de straf te ontgaan en wederom tot genade te komen?’ O! eeuwig wonder Gods! God, die hem zoo dwaas heeft gemaakt, dat hij dien weg niet weet, opent zijne blinde oogen om te zien, dat die weg der behoudenis alleen voor hem in Jezus Christus is. Maar helaas! hij kent Hem niet, Hij had voor hem geene gedaante, dat hij Hem begeeren zoude, hoe Hij hem ook in alle zijne graveerselen verkondigd is geworden. Nu begint hij naar Hem te zoeken en te vragen, en dat dag en nacht, met ingespannen krachten, of hij Hem vinden mogt, nu wordt zijn leven een gedurig gebed, ‘Heere! geef mij Jezus of ik sterf,’ zonder Jezus een eeuwig zielsverderf! Zulk een is van dat oogenblik af, gebonden aan de getrouwe genademiddelen, en zoekt diegenen op, van welken hij gelooft, dat zij den weg der behoudenis voor zich zelve hebben leeren kennen; van zijne wereldvrienden, die met hem de wereld en de zonde

dienden, scheidt hij zich af. Nu moge de duivel, wien hij de dienst heeft opgezegd, hem influisteren: houd maar op met zoeken en bidden, het zal voor u toch niet zijn, gij hebt te lang, te zwaar gezondigd, gij hebt de zonde tegen den Heiligen Geest bedreven, en die zonde is onvergeeflijk; buitendien gij zijt geen dergenen, die uitverkoren zijn in Jezus Christus van voor de grondlegging der wereld; - hij die van God is opgezocht, om op zijn einde te merken, kan niet ophouden te roepen, uit den angst en de benauwdheid zijner ziel, hij blijft worstelen, hij kan niet loslaten. Voor hem bestaat er geen middenweg, waarop helaas! nog zoo vele duizende naam Christenen wandelen. Niets dan een eeuwig wel of eeuwig wéé wacht hem. Hij grijpt alles aan, om zijn leven te redden, den schipbreukeling gelijk, wien het water aan de lippen komt. - Helaas! alles ontzinkt hem, ook de laatste plank, waarop hij zijn leven zocht te redden. Dood valt hij aan de voeten van den Heere Jezus neder, en al zijne leunsels en steunsels loslatende, zinkt hij in den grondelooze oceaan zijner eeuwige Goddelijke genade, verloren zijnde is hij gevonden, zijn sterven is zijn leven, het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden. Nu voortaan is en blijft de Heere Jezus hem noodzakelijk onmisbaar en behoort hij onder degenen van wien geschreven staat: U die geloof is Hij dierbaar. Gezegende uitwerking niet waar M.V., zoo wijs geworden te zijn, dat men op zijn einde leert merken. De weg des Heeren voor al zijn volk, hetwelk Hij liefgehad heeft, met eene eeuwige liefde, is in het heiligdom. Indien Zijne goedertierendheid hunne bekeering niet uitwerkt, is het wel eens de schrik des Heeren, welke hen daartoe beweegt. Van achteren leert al dat volk belijden en erkennen: O! diepte der wijsheid en der kennisse Gods. Heere God! uwe wegen, en uwe gedachten waren anders dan onze wegen en onze gedachten.

Wij waren blinden en dwazen, wij zijn van gisteren, en weten niets. De donkere paden, waarop Gij ons geleid hebt, de zware oordeelen, waarmede Gij ons hebt getroffen, de beproevingen des levens, waarmede Gij ons hebt bezocht, zij allen blijken ons van achteren bestuurd te zijn geweest, door de hoogste wijsheid, heiligheid,

goedertierenheid en liefde, om ons, die dwazen waren, en die door hunne raadslagen zekerlijk zouden verloren gegaan zijn, wijs te maken, om ons op ons einde te doen merken. Onze rampen, onze beproevingen, onze verliezen voor bloed en vleesch zoo smartelijk, moesten daartoe dienstbaar gemaakt worden, ons die zoo onnadenkend, zoo lichtzinnig, met de wereld daarhenen leefden, hebt Gij uit eeuwige liefde daarmede willen leeren, om onze zelfzaligheid met vreeze en beving uit te werken, merkende op ons eigen einde, zoodat dan ook de taal van den man Gods nu verstaan wordt: ‘Heere! het is ons goed verdrukt te zijn geworden, want nu onderhouden wij uwe geboden.’ Nu is er een stil zijn onder God, zooals hij voorheen niet kende, eene goedkeuring en aanbidding van Gods wegen met hem gehouden, een wegzinken in God Drieëenig, dat Hij zoo vele bemoeienissen met hem gemaakt heeft, om hem als een vuurbrand uit het verderf te redden. Nu is er eene liefde tot den Heere Jezus in de ziel, die nimmermeer uitgedoofd kan worden. Nu is er eene behoefte aan den Heiligen Geest, wiens invloed hij zoo tot en in alles noodig heeft. Zijn leven is Christus geworden, en met den Apostel mag hij bij oogenblikken belijden, wanneer er leven gegund wordt aan zijne ziel, merkende op zijn einde: ‘hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren.’

Ps. 90:6.

III. *Met de toepassing overeenkomstig de gelegenheid des tijds, eindigen.*

Och! dat zij wijs waren! zij zouden dit vernemen, zij zouden op hun einde merken. Die wensch, die bede, zij is voor ons allen. Voor ons die getuigen zijn van die treurige ramp, waardoor zoo velen, ook sommigen van uwe dierbare betrekkingen, van onze vrienden en vriendinnen, in den Pinksterstorm zijn omgekomen, voor hen die zoo wonderdadig door de hand des Heeren zijn gered, en wier leven is verschoond geworden. Ziet wat wij niet

gelooven kunnen en willen, heeft de Heere ons in zulk eene ontzettende proef voor oogen gesteld, dat wij menschen geen oogenblik voor het volgende zeker zijn, dat er maar eene schrede tusschen ons en den dood is. Daar wij nu allen zondaars zijn, beladen met den zwaren last onzer erf- en dadelijke zonden, en ons op weg bevinden om onzen rechter te ontmoeten, in wiens handen het vreeselijk zal zijn te vallen, indien wij onbekeerd sterven, zoo moesten wij ons immers geen oogenblik rust gunnen, vóór dat het doel onzes levens bereikt was, wij den Heere Jezus gevonden hadden, tot Hem als arme, dood- en doemschuldige zondaars onze toevlucht hadden genomen. Maar ach! zoo dwaas is de mensch, zoo zorgeloos en lichtzinnig de zondaar van nature, alles leert hij, behalve het allernoodigste: - het sterven. Hg wil van geen sterven weten, de gedachte daaraan, die ondanks hem zelve nu of dan in hem wordt opgewekt, zoekt hij op allerlei wijze te onderdrukken. Allerlei zondige en dwaze redeneeringen en raadsragen komen er bij hem op, om dood, eeuwigheid en een toekomstig oordeel verre, zeer verre van hem te stellen, wanneer hij nog niet zoo diep gezonken is, gelijk er, helaas! sommigen gevonden worden in onze dagen van hemelbergend ongelooft en ongodsdienstigheid, dat men er openlijk mede spot en uitroept: 'laat ons eten, laat ons drinken, laat ons vrolijk zijn, want morgen sterven wij.' O, wij beklagen die ongelukkigen, zij zijn aan de verharding hunner harten overgegeven. Deze zijn uwe kweekelingen, predikers van het Evangelie! die voor de gemeente optreedt met uwe God-onteerende leugenleer, zulken zijn door uw onderwijs gevormd, onderwijzers der jeugd! die de vreeze des Heeren niet erkent als het beginsel der wijsheid. Zulken mogen er thans onder ons niet zijn, maar ach! daarom zijn zij er nog in ons midden, die zonder God, zonder Christus, alleen voor en in de wereld en de zonde leven.

Wat al angst, schrik en ontzetting maakte zich van aller harten meester, toen de eerste treurmare onder ons verspreid werd: onze stoomboot is vergaan. Die boot, waarop zoo zichtbaar, sedert haar kort bestaan het onge-

noegen Gods rustte, en waarop, zoo als men hoorde, zoo veel gedronken en gevloekt werd, de heilige rustdag aanhoudend als een werkdag werd misbruikt, die boot, die bijna op diezelfde plaats weinige weken vroeger waa vergaan. Wat al weeklachten werden er gehoord, wat al tranen werden er gestort, hoe groot was de algemeene verslagenheid, en ook niet zonder oorzaak, want zoo vele jeugdige menschen, met zoo vele anderen, omstreeks vijftig in getal, vonden hunnen dood in de golven, werden zoo eensklaps te midden der grootste ijdelheid en wereldsche vreugde, waartoe die tweede Pinksterdag misbruikt werd, opgeroepen om voor God te verschijnen, om weg te dragen, naardat zij in het vleesch gedaan hadden, hetzij goed of hetzij kwaad. Wij allen waren er getuigen van, en behoorden onder die verslagenen van harte. Maar welke verslagenheid is het geweest? Zijn er niet velen ook onder, die spoedig van de bekomene schrik hersteld zijn, en begonnen te spreken van een onberekenbaar toeval, van een noodlottig verzuim, van eene onverantwoordelijke roekeloosheid van den gezagvoerder, en die zich met niets anders bezig hielden dan met zulke en dergelijke gesprekken. De mensch van nature grijpt altijd nieuwe slaapdranken aan, om zich van den bekomenen schrik te herstellen. Die tranen, ook door lichtzinnigen gestort, zijn spoedig opgedroogd, die ontroering was bij velen niets anders dan aan een morgenwolk of vroeg opkomenden dauw gelijk. Wie weet hoe weinigen er onder ons geweest zijn, die het aangezichte Gods gezocht hebben, die zoo wijs waren, dat zij het opmerkten en op hun eigen einde gelet hebben, hoe het met hen zoude zijn geweest, als God hen ook eens zoo ongedacht en onverwacht uit dit leven wegnam. Hoe menigeen heeft niet voorheen in niet minder groot doodsgevaar verkeerd? Hoe noodzakelijk ware zulks want het is waarlijk geene kleine zaak elk oogenblik gedagvaard te kunnen worden voor Hem, die onze heimelijke zonden in het licht van Zijn aangezigt stelt! God heeft onder ons eene krachtige roepstem doen uitgaan, om ons te waarschuwen tegen het dienen der zonde en der wereld, en ons op te wekken: Bereidt uw huis, wat in die ure

als gij het niet meenen zoudt, kan de Zoon des menschen tot u komen, en dat is de dood, en dat is beslissing van ons lot, dan voor eene eindelooze eeuwigheid. Och! dat gij allen wijs waart, om nu ook op uw einde te letten. Jeugdige menschen! zoo velen van uwen leeftijd vonden zoo plotseling hunnen dood in de golven. Zoo velen, in de volle kracht huns levens, zijn onder u weggenomen. Gij leeft nog, och! gedenkt aan uwen Schepper, in de dagen uwer jongelingschap. Vliedt die ijdele en ligtzinnige gezelschappen der wereld, waarin uwe zedelijkheid steeds schade lijdt, gij verleidt kunt worden, om tegen God te zondigen. Gij weet hoe ernstig en welmeenend ik u daartegen steeds vermaande, hoe ik het nog gedaan heb, den dag, die dien dag voorafging, waarop dat onheil zoo velen heeft getroffen. Och! daar ik van u getuigen mag, dat velen die vermaningen ter harte namen, mogt ik onder u allen het zien, dat de Heere door zijne genade u deedt opmerken, en gaf, om op uw einde te letten. Mijn gebed voor u allen is en blijft: och! dat zij wijs waren.

Maar dat door ons allen die stemme Gods, die zoo krachtig onder ons gesproken heeft, mogt gehoord worden! Die dooden mogen wij den Heere overgeven. Dat mogen wij zeggen, ofschoon hun dat onheil getroffen heeft, zij waren niet ergere zondaars, dan er velen onder ons zijn. Ja, wie weet of er zelfs onder de geredden, onder ons, niet nog veel grootere zondaars zijn, wier leven tot nu toe is gespaard gebleven? Met de treurende weduwen, de diep bedroefde ouders en hunne dierbare betrekkingen, betaamt het ons te doen, wat wij vermogen, om onze deelneming te bewijzen, in dat zware oordeel, hun getroffen: die bidden geleerd hebben, och! dat het hun geschonken worde, hen op te dragen aan Hem, die de zielen, die hij bedroefd heeft, alleen vermag te vertroosten. Wiens ziel krimpt niet weg van weedom, als Hij zich het jammerlijk nood en angst gegil voorstelt in die oogenblikken, toen de boot in de diepte wegzonk. Wie weet, of er nog niet zijn geweest, die tot God geroepen hebben, wier stemmen zijn verhoord geworden! Van een jongeling heeft men ons verzekerd, dat hij nog op zijne knieën is nedergevallen, en de handen

omhoog heffende, zijnen Rigter om genade gebeden heeft. Moge God zijn gebed, en zoo er meer gebeden hebben, ook de gebeden van dezen verhoord hebben! Wij mogen geen oordeel uitspreken. Tot ons zelve inkeerende, roep ik u allen toe: och! voor u is het nu nog het heden der genade, maar wie weet, of gij den dag van morgen zult beleven? Haast u, haast u onbekeerden! behoud u, om uws levens wil, waarom wilt gij sterven? Bedenkt het, als God u allen zoo krachtig roept, en gij weigert te hooren, Hij zal lagchen als uw verderf komt, Hij zal spotten met uwe vrees. Heden, zoo gij Gods stem hoort, verhardt uwe harten niet. Och, Heere! dat die dwazen, die er nog onder ons zijn, wijs mogen worden, dat zij mogen opmerken en op hun einde mogen letten!

Daar zijn er onder u sommigen aan deze plaats, die wonderdadig gered zijn geworden. Bijna 12 bange uren hebt gij doorgebracht vastgeklemd aan den wankelenden mast of aan den stoempijp van het gezenken vaartuig, en dat te midden van dien loeijenden storm, van dat vreesselijk onweder, van die diepe duisternis. Zoo elk oogenblik in gevaar om door de golven verslonden te worden. Waartoe zijt gij gespaard geworden bij het leven? God alleen weet het. De geopende afgrond, de hel wag voor uwe voeten geopend, en voor zoo verre gij nog onbekeerd zijt, is het Gods lankmoedigheid alleen, dat gij nu niet reeds zijt in de plaats, waar eeuwig zal zijn weening der oogen en knersing der tanden. O, mogten uwe harten door den schrik des Heere bewogen worden tot bekeering! Maar dat betuig ik u, als in de tegenwoordigheid Gods, uw oordeel en uwe verdoemenis zullen zwaarder zijn, indien gij voortgaat de zonde en de wereld te dienen. Van u, tien in getal, die gered zijn geworden, vraag ik, is er nog wel één teruggekeerd om God te erkennen, dat Hij uw leven verschoond heeft van het verderf? Gij hebt het uitgeroepen: neen! nimmer zullen wij het vergeten wat wij gezien, wat wij doorgestaan hebben. Helaas! wanneer gij onbekeerd zult blijven, dan zal er niets dan eene herinnering van het gebeurde bij u overblijven, maar weet ook, dat God meer oordeelen heeft, die Hij u zal kunnen toezenden. Och! dat de Heilige Geest u die wijs-

heid leere, om nu op te merken en op uw einde te letten. Dat in de hand Gods deze redding nog een middel mogt zijn om u als arme, dood- en doemschuldige zondaars aan de voeten van den Heere Jezus te brengen. Uw leven, dat nog gespaard is mocht het zijn, om den lof des Heeren te vermelden! Vaders van huisgezinnen om van nu voortaan den Heere met uw huis te dienen. O! dat zij wijs waren, zij, en wij allen zouden dit vernemen, voor zoo verre wij door genade geenen lust meer hebben, om de wereld te dienen, om, daar wij van nature een hart omdragen, dat gebonden ligt aan de zonde, voor God op gebogene knieën uit te roepen; ‘Heere wat onderscheidt ons? Uwe wederhoudende genade alleen is het, dat wij niet mededoen, maar nu zal het ook alleen uwe genade moeten zijn, die ons voor hinken en zinken en afdwalen bewaart, om met Demas de wereld wederom lief te krijgen, en met den hond tot zijn uitbraaksel, met de zeug tot de wenteling in het slijk terug te keeren. Uwe genade alleen, om hier als vreemdelingen en bijwoners te verkeerren, en de dingen te zoeken die boven zijn, waar Christus is. Uwe genade, om op ons einde te merken, opdat het ons niet gaan moge gelijk die dwaze maagden, die geene olie in hunne lampen hadden, toen het geroep daar was: de bruidegom komt, en die, met de wijze maagden verkeerd hebbende, de deur gesloten vonden.

Heeft er bij u eene waarachtige bekeering ten leven plaats gehad, en hebt gij u zelven als dwaze, blinde en ellendige zondaars voor God leeren kennen, dan kent gij die behoefte naar wijsheid, die gij in u zelven niet bezit, maar van den Heere Jezus leeren moet, die u van Gode geworden is tot wijsheid, regtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing, en hoe onmisbaarder, noodzakelijker en dierbaarder Hij u worden zal, hoe meer gij dat leven kennen en beoefenen moogt, in Christus verborgen bij God, hoe meer gij op uw einde zult merken, vergetende wat achter u is, en u uitstreckende naar hetgene vóór u is. Voor u, die bekommerd zijt van wege uwe zonden, wil hij een leidsman zijn, een God van volkomene zaligheid tot aan- en in-, en over het graf.

Kinderen Gods! als uw leven Christus is, dan zal uw

sterven gewin zijn. Of gij in het water of in het vuur omkomt, hoe en waar dan ook, als gij den raad Gods zult hebben uitgediend, zal Hij u opnemen in Zijne heerlijkheid. Ter dood toe zal Hij u geleiden. Dan zult gij den last der zonde, hier gedragen, afgelegd en over geene dwaasheid meer te klagen, geen gebed meer noodig hebben, maar eeuwig danken, Hem, Die u uit zoo grooten nood en dood, waarin gij verkeerdet door uwe zonden, die u het voorwerp van Gods toorn maakten, heeft verlost. Uw lied zal dan zijn, daar gij op geen einde meer zult hebben te letten, het lied van Mozes en het lied des lams. Uw zingen zal zijn met alle verlostten, gelijk aan het ruischen van vele wateren: Door u Heere Jezus alleen zijn wij hier, door U alleen, om het eeuwig welbehagen! Amen.

Ps. 143 vs. 10.

Het vergaan der Capelsche stoomboot ‘De Langstraat’, op het Hollandsche diep op Pinkstermaandag 28 Mei 1860.

Er is op deze wereld niets dat zoo alom gekend wordt en ondervonden dan.... teleurstelling!....

De verloopene Pinksterdagen kunnen daarvan getuigen. Dagen en weken vooruit was er zoo menigeen vol gespannen verwachting, om die twee feestdagen toch eens regt te genieten, want de Pinksterdagen zijn toch over het algemeen dagen van vermaak, en pleiziertreinen en stoombooten geven dan ook ruimschoots gelegenheid om alles hier en elders te bezichtigen wat natuur en kunst zoo al oplevert. En dan.... in de maand Mei is het toch gewoonlijk bestendig weder, niet te heet en niet te koud, de November- en Februaridagen met hare stormen en regenvlagen zijn dan voorbij en het mooie weêr te wachten.

‘Als 't maar mooi weer is,’ zeide er een. ‘O!’ was 't antwoord, ‘wees daar niet bang voor, zeven jaren achter elkander hebben wij te zamen op Pinksteren dat uitstapje gedaan, het zou wel wonder wezen, als 't nu anders was.’

En Zaterdagavond gingen de beide vrienden eens naar het afvaren der stoombooten kijken en de een sprak tot den ander: ‘het ziet er dan treurig uit, mij dunkt wij moesten maar te huis blijven.’ -

‘Kom jongens! wij zullen de Pinksterdagen eens regt genieten,’ zoo spraken eenige vrolijke, jeugdige vrienden, wien het aan geen geld ontbrak, ‘Zondag een pleiziertogje naar Arnhem met den spoortrein, Maandag een uitstapje per rijtuig naar Driebergen.’

En de reisgenooten gingen onbezorgd en vol levenslust des Zondags'morgens van Utrecht heen, en toen ze des avonds laat terug keerden waren ze van buiten nat en van binnen vol van dat roode vocht, dat hen de knieën knikken en de voeten waggelen deed. Zij hadden hun geld in armoede doorgebracht en niets ondervonden dan teleurstelling. Maar de Maandag moest nog aanbreken

en toen de roes was uitgeslapen en de dampen van den wijn waren vervlogen, stapten ze in 't rijtuig dat hen naar Driebergen brengen zou. Daar was 't alweder het zelfde: teleurstelling op teleurstelling en menige vloek rolde van de jeugdige lippen. Regen en wind belemmerde bij afwisseling het genot en reeds vroeg besloten ze huiswaarts te keeren. Doch bij het terug keeren was het alweder teleurstelling, de Bildsche weg was bezaaid met boomen en niet zonder levensgevaar bereikten zij hunne woning.

Ziet, mijn lezers! maar een enkel staaltje van de teleurstellingen op die dagen ondervonden. Wij willen er echter niet mede voortgaan, want gij lezer! zoudt misschien nog beter dan de schrijver het uwe er kunnen bijvoegen en welligt zijt gij ook wel onder diegenen, die het met uwe eigene ervaring kunt vermeerderen.

Wij willen dus aanvangen met een verhaal zoo getrouw mogelijk van datgene, wat ge op den titel pag. 23 vermeldt vindt, en maken dus eerste een begin met

De reis.

Het ranke vaartuig, niet geschikt om, althans bij stormweder, een water te bevaren als het Hollansche Diep, waar reeds zoo menige mond in de golven verstomde, lag des morgens van den 28 Mei 1860 gereed om de passagiers te Capelle in te nemen. De bel luidde herhaalde malen en de menigte vermeerde langs hoe meer, de voor- en achterkajuit konde de vrolijke reizigers niet bevatten en menige vrolijke gast en jeugdig paar, moest zich op het dek behelpen.

Ziet, welk een rij van reisgenooten
Houdt deze ranke kiel omsloten,
Wat angst stort mij dien aanblik in.
De vreugde is uit hun oog te lezen,
En van hun dartel, ijdel wezen,
Straalt wereldlust en wereldzin.

Voor de laatste maal wordt de klok geklept, de touwen worden losgemaakt, de loopplank ingehaald en het 'vooruit' van den kapitein is het teeken tot vertrek. De reis werd vrolijk en blijmoedig aangevangen en voortgezet,

hoewel storm en regen veel van de vrolijkheid wegnam. De plaatsen werden door den conducteur opgenomen en door de passagiers betaald, die in ruil voor hun geld, zoo als gewoonlijk een kaartje ontvingen. De eerste drong bij iederen passagier er op aan, om een retourkaart te nemen, want de concurrentie, (wij hadden haast gezegd: ‘broodnijd,’ maar het heet in onze dagen ‘concurrentie’) deze dan was zoo groot tusschen de ekwipaadje van de Capelsche en Geertruidenbergsche booten, dat den een den ander de minste vracht misgunde.

Er was op de gansche boot geen enkel passagier die niet wist, waar de reis henen leidde, de een naar Dordrecht, de andere naar Rotterdam, of tusschenliggende plaatsen. Wij vinden het altijd vreemd hoe alle reizigers hunne bestemming weten en daar deze allen toch ook reizigers naar eene ontzagchelijke eeuwigheid zijn en men vraagt hen waar de groote reis henen is, dan weet het kleinste getal zulks te zeggen. En toch, een van beiden is zeker, de reis is of naar den zaligen hemel, of naar de verschrikkelijke hel. Daar tusschen is geen middelweg, want hoezeer sommigen zeggen, dat er een vagevuur is, of eene plaats alwaar de ziel na den dood eene reiniging of loutering zal ondergaan, och lieve lezer! geloof het niet, Gods onfeilbaar Woord getuigt er anders van en die het u zoeken wijs te maken zijn leugenaars en bedriegers.

Het is nog maar kort kort geleden, dat een zeker man, die gewoon was dagelijks zijne koopwaar op zekere markt te brengen, van deze waarheid overtuigd werd. Hij was een groote dronkaard en de verkochte goederen werden gewoonlijk voor het grootst gedeelte aan het Schiedammer vocht besteed. Wanneer de man door den drank onbekwaam was geworden werd hij in zijne kar gelegd, die met twee honden gespannen was. Dan reden deze stomme dieren hunnen dronken meester naar zijne woning, die een paar uren ver was en de redeloze dieren vertoonden meer verstand dan hun meester, die toch geen redeloos, maar een redelijk wezen was. Maar de schepper van deze dieren, die het tevens van hunnen meester was is Almachtig en een God die spreekt en het is er, gebiedt en het staat er. Die God had lust om dien dronkaard te bekeeren. Hij grijpt de man in het hart en leert hem de toevlugt nemen tot het bloed van Jezus Christus, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken, dat verloren is. De man was van kindsbeen af geleerd, om te gelooven in

een vagevuur, te gelooven dat de vergeving der zonden door geldbetaling geschiedde. Hij was dan ook getrouw om aan zijn geestelijke zijne zonden te vertellen, deze liet zich zoo ruim mogelijk betalen en ging dan voor eenige oogenblikken op den regterstoel van Christus zitten en zeide: 'dat zijne zonden vergeven waren.' Toen de Heere God dien man in het hart gegrepen had, en de geestelijke daarvan iets gehoord had zocht hij den man op, om hem van zijn dwaling te overtuigen, waarop de man hem antwoordde: 'mijne honden hadden nog meer medeleden met mijne ziel dan gij, want het was u niet te doen om mijne ziel te redden van de eeuwige rampzaligheid, maar om mijn geld in uwe beurs te doen overgaan.'

Na den dood heeft alle voorbereiding opgehouden, want de mond der waarheid heeft het gesproken: 'zoo de boom valt, blijft hij liggen,' en 'dat na den dood het oordeel volgt.'

Maar van waar dan toch, mijn lezer! dat zoo weinige menschen weten te zeggen wat voor hen de eeuwigheid baren zal: wel of wee?

Mij dunkt dat het voornamelijk daarvan komt, dat ze geen kennis hebben van hun eigen hart. Iemand, die een moord gedaan heeft, zal zich zelven moeten bekennen: als ik er voor sterven moet, dan ia het regtvaardig,' maar die nu braaf en deugdzaam in zijn eigene oogen is en nooit moord of doodslag bedreven heeft, zal gewis niet kunnen aannemen, dat hij het schavot verdiend heeft.

Hoe staat het met u, mijn lezer? want gij en ik, wij zullen ieder voor ons zelven te verantwoorden hebben, gij zult mij en ik zal u niet kunnen helpen, wanneer de Rechter voor ons staan zal en vragen: 'geef rekenschap van uw rentmeesterschap?'

Hoe is het met u? waar is uwe reis naar toe?...

Mij dunkt, wanneer ik op de Capelsche boot eens had mogen rondgaan met deze vraag, dan zouden er velen mij bespot en uitgelachen hebben en misschien was er niemand op geweest, die een bepaald antwoord zou hebben kunnen geven. De een zeide hier- de ander daarheen, maar naar de eenwigheid?.... 'Och! vriend! voor dit maal ga toch heen, als ik gelegene tijd zal hebben; als ik oud zal geworden zijn; als de dood nadert; als ik geen lust meer in de wereld heb, dan zal ik u tot mij roepen,'... mij dunkt, zoo hoor ik mij rondsom ant-

woorden en hier en daar met een vloek bekrachtigen.

En wanneer ik dan niet losgelaten had, maar hen gevraagd: ‘of zij ook het uur van hunnen dood wisten? of zij wel zeker waren oud te zullen worden, of een sterfbed te hebben? of zij wel zeker waren dat ze hunne huisgenooten in het land der levendigen zouden wederzien, want dat er slechts eene schrede is tusschen ons en tusschen den dood?’ mij dunkt, zij hadden mij uitgeworpen en ‘weg met dezen; hij neemt de vroolijkheid uit ons midden weg; hij maakt ons onrustig en bang,’ zulke taal had mij daar in de ooren geklonken.

Och! wat is de Heere God lankmoedig, dat Hij den zondaar zoo lang met taai geduld draagt en hem niet verpletterd door een wenk van Zijne Almacht. Het is toch het bevel des Heeren: ‘Bekeert u, want waarom zoudt gij sterven en verloren gaan?’

Maar tegen al die roepstemmen in, blijft zich de mensch verhard en al is hij overtuigd, dat eenmaal een gerichtsdag aanbreekt, waarop de boeken, ook die van de consciëntiën zullen worden geopend, als hij is overtuigd van de waarheid:

Zoo is 't met hem die 't kwaad bemint,
Hij is als 't kaf dat wegstuift voor den wind.
Geen zondaar zal 't gewis verderf ontkomen
Als in 't gericht door God wordt wraak genomen,

nogtans holt hij als waanzinnig op den breeden weg voort.

Welgelukzalig zij, die, voor dat de onverbiddelijke dood komt, van een dag weten te spreken, dat de Almachtige gesproken heeft,: ‘komt laat ons zamen richten’ en ‘al waren dan hunne zonden zoo rood als scharlaken ze zullen witter worden dan sneeuw, al waren ze rood als carmosijn ze zullen witter worden dan witte wol.’

Wij willen met ons verhaal voortgaan. Aan de Lage Zwaluw genaderd werden er, wederom een menigte passagiers ingenomen, waaronder eenige die in de bruidsdagen, waarin ze waren, een uitstapje naar Rotterdam gingen doen, hetwelk de algemeene, zorgeloze vreugde aan boord niet weinig vermeerderde.

Zoo ging de reis vrolijk voort en niemand was van gedachte, dat het vaartuig, dat deze menigte bevatte, voor de laatste maal te Capelle gezien was en te Lage Zwaluwe nog eenmaal, maar in verschrikkelijken toestand

zou worden aanschouwd. Neen, de menigte dacht er niet aan, dáár was het:

De dood op de hielen, de ellende op zij
De hel in 't vooruitzicht en evenwel blij.

Zoo kwam de vrolijke schaar te Rotterdam aan, om hunne ijdelheid en dartelheid verder den vrijen loop te laten.

En Eén was er, Die een gedenkboek voor zijn aangezicht heeft, waarin de daden, de woorden en de gedachten van al die reizigers geschreven werden. En Zijne oogen zijn als vuurvlammen, die de gansche aarde doorloopen en Hij is een verteerend vuur en een eeuwigen gloed, bij welke niemand wonen kan. Hij belacht en bespot het woelen en razen der volkeren, want zij zijn bij hem geacht als sprinkhanen, bij Hem die de gansche aarde tusschen de toppen Zijner vingers verbergt. Vreeselijk zal het zijn te vallen in de handen van den levenden God zonder Borg, die de zware en onmetelijke schulden betaalt. Gods Woord deelt er iets van mede, hoe vreeselijk dat wezen zal. Het zal zijn: eeuwig te bestaan zonder de beschermende en zorgende hand Gods, maar in het gezelschap van de duivelen en verlorene zielen, die hunne ellende uitbrullen, terwijl ze hunne gloeiende tongen kauwen van pijn, want dáár zal zijn een onuitblusschelijk vuur en een worm die niet sterft en geen enkelen droppel water, om de brandende tong te verkoelen.

De terugtocht.

Het uur was aangebroken van de afreize, hoewel het weder zich niet gunstig liet aanzien. Was dezelve aan gevangen met een sterken wind uit het Zuidwesten, dit was niet verminderd, integendeel de wind was al heviger en heviger geworden en tot een storm aangegroeid, zoodat de reis niet zonder gevaar kon worden aangevangen. Nochtans de reis ving aan, de stoomboot Geertruidenberg beladen met circa 250 personen, de Langstraat drie vierde gedeelte minder. Aan boord van de eerstgenoemde bevond zich het harmoniegezelschap van Geertruidenberg, hetwelk onder het uitvoeren van eenige muziekstukken de wal verliet.

Dit een en ander scheen de naijver van de ekwipaasje van de Langestraat niet weinig op te wekken, althans de zwakke machine spande alle mogelijke krachten in, om op dezelfde hoogte met hare tegenpartij te blijven, zoo zelfs dat er vrees bestond voor ongelukken met de machine. En de passagiers, o ze waren vol vreugde, een jong paartje zag men te Rotterdam dansende en springende de boot opgaan, geen wonder, het was een pleiziertochtje en zij wilden het er dan ook van nemen.

Het schip naderde Dordrecht, de wind was toegenomen en een hevige storm geworden, zoodat met groote moeite de wal werd bereikt. De kapitein van de Geertruidenbergsche boot was voorzichtig genoeg om te blijven leggen evenals die van de Belgische Spoorweg-Maatschappij. Doch de kapitein van de Langstraat hoorde niet naar de raadgevingen, die van alle kanten tot hem kwamen. Er was onder anderen een schipper, die bekend was op het vaarwater, dat gepasseerd moest worden, die niet ophield de reize af te raden, het baatte niet. Hij zeide geen kwartgulden te geven voor een menschenleven, dat de reis mede doen zoude, te vergeefs, de kapitein, aan wien al die menschen waren toevertrouwd, waagde al die arme zielen en zij, even roekeloos, zonder te letten op de wenken van den Almachtigen, zij trotseerden Zijnen machtigen arm, zij begrepen niet, dat waar God spreekt de mensch zwijgen moet.

De reis van Dordrecht werd ondernomen, alwaar nog enkele passagiers waren aan boord gegaan. Niet ver van daar sloeg de boot bijna tegen den wal, want ach! wat vermag zulk een broos vaartuig tegen den storm, torens en kasteelen zijn niet bestand wanneer de Heere uit Zijne schatkamers met Zijnen wind er tegen aanblaast.

Nogmaals werd van de wal af de kapitein gewaarschuwd, te vergeefs.

Naar men zegt stootte de boot, aan het einde van de kil, andermaal zoo dicht tegen den wal, dat een der passagiers een sprong waagde en alzoo behouden aan land geraakte. Nogmaals weid aan de kapitein de reis afgeraden, doch de Langstraat stoomde voort, trotseerende wind en golven en was weldra buiten de kil en alzoo in het ruime sop.

Maar ach! ziet eens hoe aan de kinnen,

De wolken telkens zwarter klimmen!

De wind groeit aan, reeds taant het licht!

De vrees en angst wordt nu gespannen,
 De droeve blik der wufte mannen,
 Is naar het drijvend zwerk gericht.
 Hoor, hoe de ontboeide winden blazen,
 De golven zwellen, schuimen, razen!-
 Het slingrend roer weerstaat de hand.
 Daar zinkt de boot! de masten kraken!
 De dood gaapt uit des afgronds kaken,
 En 't water overstroomt het want.

Niet lang nadat de boot in het breede en holstaande vaarwater gekomen was, brak op de hoogte van Lage Zwaluw den stag, waardoor de stormfok werd overboord geslagen en men alle moeite had om het vaartuig te besturen. Op de hoogte van de zoogenaamde Koekoek gekomen, liep de boot door een hevigen rukwind en moeielijk water uit zijn roer en slingerde dadelijk zoo hevig, dat zij in korten tijd langs de kajuitspoorten vol water liep en op drie vademen water zonk.

Stelt u het akelig en schrikkelijk tooneel voor, mijn lezer! dáár zinkt de zoo straks nog juichende en jubelende menigte in de golven, op naauwelijks vijf honderd schreden van den vasten wal. Daar vlug alles in allerijl op het dek, dewijl de kajuiten al spoedig vol water waren geloopt. Dáár kloutert passagiers en ekwipaasje in het want en op de raderkasten en op den schoorsteen, onder hevig gejammer en noodgeschrei, maar och! welk een onvaste grond was het onder de voeten, daar boven op de raderkasten onder zulk een storm en woedende golven. Het duurde dan ook niet lang, of de een voor den ander, die aldaar gevlugt waren, werden door de golven er afgeslagen en vonden hunnen dood in het water. Tien personen waaronder den stuurman P. den Bree zijn bewaard gebleven, terwijl zij gedurende den tijd van twee uren twee en veertig hunner lotgenooten zagen verdrinken, onder de jammerlijkste tooneelen, die niet te beschrijven zijn. De roekeloze kapitein had zich nog geruimen tijd aan de beestenplank vastgeklemd, maar te vergeefs. God laat zich niet bespotten, wat de mensch zaait zal hij maaien. Lang draagt de Heere de zondaar met taai geduld en lankmoedigheid, doch eenmaal is de maat vol en dan spreekt de Almachtige: ‘tot hiertoe en niet verder,’ en de nietige mensch blijkt te zijn een worm, ja nietig kaf dat wegstuift voor den wind.

Verbeeld u, mijn lezer! de schrik van de bewoners van

Lage Zwaluw, twaalf personen uit die gemeente waren op het zinkende vaartuig, waaronder drie zusters uit een gezin, twee broeders kostwinners van hunne moeder. En dat zoo als wij zeiden op drie honderd schreden afstands van het ongeluk. De heer de Jong, burgemeester aldaar, deed alle pogingen om de wakkere schippers tegen hooge belooning over te halen, om pogingen tot redding aan te wenden, doch er was niemand onder de bevarenste mannen, die daartoe te bewegen was, dewijl alle pogingen roekeloos, maar tevens vruchteloos zouden zijn geweest.

Van een der geredde personen vernamen wij dat de oorzaak van het volloopen van de boot schijnt te zijn geweest, dat een der ruiten in de achterkajuit door den zwaren golfslag is gebroken en onmiddelijk daarop het water naar binnen stroomde, waarop alle aanwezigen op het dek vlogen, terwijl een dame, die onbekend was en eene moeder met haar zuigeling reeds in de kajuit haar graf in het water vonden. Er was een jong paar, welligt hetzelfde dat dansende naar de boot was gegaan dat elkander vast omklemd hield en een gedeelte van het wand vast had, niet lang duurde het of de jongeling zag zijne beminde aan zijne zijde in de diepte wegzinken, welken weg spoedig door hem gevolgd werd. Twee hadden het bovenste gedeelte van de schoorsteenpijp gegrepen en bleven daar twaalf lange uren in doodsnoed. De acht anderen geredde hebben den ganschen nacht aan den mast zich vastgeklemd onder het doorstaan van koude en ongemak en doodsnoed. O mijn lezer! krimp uw hart niet met het mijne in een bij zulk een weedom. Mij dunkt onafgebroken waren de blikken naar den wal gekeerd of van daar ook hulp kwam dagen, of zoude er ook onder de geredden geweest zijn, die den blik naar boven geslagen hebben. Zou het wel anders kunnen, of op de gezonkene boot is in den nacht tusschen 28 en 29 Mei gebeden. ‘Nood leert bidden,’ zegt het spreekwoord en gewis daar was wel groote nood, want de tijdelijke dood was voor den voet en eene eindelooze eeuwigheid in het gezicht.

Inmiddels klimt gestaâg de ellende
 En aan den jammer is geen ende,
 De nood, de doodsnoed drijft hen aan
 Mij dunkt, elkeen van schrik bevangen,
 Blijft aan een flauwe hope hangen,
 En roept: ‘help Heere! help! want wij vergaan.

De redding.

Holland is een laag land. Menige bodem der rivier is hooger dan een rijweg en het water steekt menigmalen boven de grazige landerijen uit. Dijken en dammen alleen zijn in staat zulks in stand te houden. Geen wonder dat onze naburen zich verwonderen, dat wij zoo gerust en stil in zulk een waterland leven, even zoo verwonderen wij oos over de Napolitanen, die niet vreezen, ofschoon de grond beeft en trilt van de vulkanische stoffen die zich nu en dan eenen uitweg zoeken te banen.

Is Nederland zulk een waterland, niet vreemd is het dan ook, dat men menigmaal van ongelukken op rivieren of stroomen hoort. Nogthans, zoo ver ons bekend is, is er in de geschiedenis geen schipbreuk zoo verschrikkelijk op onze rivieren bekend, als het ongeluk aan de stoomboot de Langstraat overkomen. Het is dan ook niet ten onregte, dat gansch Nederland bewogen is met deze treffende gebeurtenis. Te meer daar menigeen nog meer ziet dan een ongeluk. Hoe denkt gij er over, mijn lezer? Hoe denkt gij er over die op buitengewone wijze zijt gered geworden? Ziet gij niet de slaande hand Gods die u gestuit heeft op uwen weg, terwijl gij in opstand waart tegen Hem. Wij hebben een ernstig woord tot u, die op eene wonderdadige wijze gered zijt. Eu deze boodschap brengen wij niet uit ons zelve, maar in den naam van Hem, die hoogverheven is en te rein van oogen dan dat Hij het kwade zoude kunnen aanschouwen.

Bijna twaalf uren lang hebt gij daar doorgebracht in de hevigste doodsangsten, terwijl gij aan uwe voeten den eeuwigen afgrond zaagt gapen. Zoo menigeen, die met u vrolijk de reis aanvaardde, hebt gij zien wegslingeren in de diepte en.... vreeselijk is het om uit te spreken of in te denken, doch op grond van Gods Woord mogen wij niet anders zeggen: 'zoo de boom valt blijft hij leggen,' niet alleen den tijdelijken maar den eeuwigen dood zijn ze waarschijnlijk gestorven. Niet dat de Heere niet machtig zoude zijn om ook in zulke pijnlijke oogenblikken eene ziel te bekeeren, maar vergeten wij niet, dat de gansche Schrift maar ééne moordenaar aan het kruis aanwijst. Nogthans: de dooden oordeelt God en wij willen in dezen zwijgen en aanbidden.

Kunt gij u ook herinneren, mijne vrienden! welke ge-

dachten gij daar gehad hebt, toen gij den dood zoo voor u zaagt? Zaagt gij niet over het graf henen, in de eeuwigheid, u zelven als staande voor den onomkoopbaren Regter, wiens oogen zijn als vuurvlammen? O veracht Zijne lankmoedigheid niet aan u bewezen, met taai geduld heeft Hij uwen opstand en de hardheid van uw hart gedragen en nog zijt gij bewaard gebleven; nog heeft Hij geen lust in uwen dood gehad, maar de tijd der genade voor u verlengd. Och! wij bidden u, als of God door ons bade, laat u met God verzoenen, want waarom zoudt gij sterven en verloren gaan? Bedenk dat de nood waarin gij hebt verkeerd tot uw voordeel, of tot uw oordeel wezen zal. Niet vele menschen hebben zulk eene krachtige roepstem tot bekeering gehad dan gijlieden, och! dat het u tot bekeering leiden mogt, want gelooft het, zoo gij u niet bekeert zult gij allen desgelijks vergaan, Misschien nog eenige jaren, of maanden, maar zekerlijk komt de dood en wanneer gij zonder Borg henen gaat gij zult geen dageraad zien, maar eeuwig nacht! eeuwig duisternis! eeuwig weeninge der oogen en knersinge der tanden! Wij bidden u, haast u om uw 's levens wil.

Wij keeren tot de redding terug.

De avond viel en geen redding genaakte, de wind bleef fel en de golven woedend en dreigden ieder oogenblik het zwakke bootje te doen van een splijten, maar Hij, die den storm gebiedt, gedoogde zulks niet. De nacht brak aan, een stikdonkere nacht. Geen maanlicht liet zich zien, geen enkele ster vertoonde zich aan het firmament, niets dan het loeijen der winden, het klotsen der golven en het klagen en kermen van de ongelukkingen werd gehoord. Tot omstreeks vier ure was er eene bruid door haren verloofde vastgehouden met zijn eenen arm, terwijl hij met de andere een gedeelte van het want omklemde. Doch toen waren de krachten uitgeput.... Zij zonk weg in de diepte.

Daar breekt het eerste schemerlicht door de wolken heen en daarmee verrees ook de hoop in het hart van de schipbreukelingen. Op nieuw verhieven zij hunne zwakke kreten om hulp en eindelijk zagen zij in de verte de stoomboot Geertruidenberg naderen. O! hoe klopte hen het hart van blijdschap toen de redding nabij was. Eindelijk nadert de boot de plaats van het ongeluk en de wakkere Cornelis Dijkmans, matroos op genoemde boot begeeft zich in de sloep en nadert de tien ongelukkigen,

die daar met den dood worstelende, aan mast en schoorsteen zich vastklemden. Met veel krachtinspanning gelukt het hem eerst twee, vervolgens drie en op die wijs de overgeblevene ongelukkigen te redden en behouden aan boord te roeijen.

Wij kunnen niet wedergeven welk tooneel zich voordeed op die boot, hetwelk ons van wege een ooggetuige werd medegedeeld. Ons hart kromp ineen, toen wij hoorden beschreven den jammerlijken toestand, waarin zij allen verkeerden.

Toen de Heere Jezus op aarde rondwandelde, waren er eens tien melaatschen door Hem genezen van hunne afzigtelijke kwaal. Zij hadden zich aan den priester vertoond, die ze rein had verklaard; toen kwam er één van de tien tot den Heere Jezus terug, om hem voor zijne weldaad te danken. Een van de tien. En de Heere Jezus vraagde: ‘waar zijn de negen.’

Hoe was het met deze tien? Zoo vragen wij onwillekeurig. Zouden ze toen ze op de Geertruidenberg waren aangekomen, niet op hunne knieën zijn gevallen om Hem te danken, Die ze bewaard en gered had?

De kapitein van de Langstraat, J. Verschure genaamd, was mede verdrongen, anders zoude het gewis kolen vuurs op zijn hoofd zijn geweest, dat kapitein T. de Klerk de schipbreukelingen gered had. Doch helaas! zijn tijd was voorbij? Hij zal reeds het oordeel dragen dat hij verdiend heeft. Want wij behoeven het niet te verzwijgen, de kapitein is middelijkerwijs de oorzaak en onder de toelatingen Gods is deze gebeurtenis eene krachtige roepstem tot het volk van

Nederland.

Mij dunkt, ik hoor het reeds hoe menigeen tegen dit woord aandruist en zegt: ‘wel wie heeft het ooit gehoord, het vergaan van een stoomboot een roepstem tot het volk van Nederland.’

O mijn lezer! wat wij u bidden mogen, blijf eens een oogenblik stil staan bij dit boekje, dat u een groote zaak zal mededeelen.

Wij durven met volle vrijmoedigheid zeggen: de Heere heeft gezeten in den stormwind, Zijne oordeelen zijn bij vernieuwing openbaar geworden. Jaren achtereen worden wij geslagen door aardappelziekte, cholera en veepest.

Armoede en achteruitgang was reeds lang overal zichtbaar, maar het Nederlandsche volk werd geslagen, maar heeft geen pijn gevoelt. ‘Maar is er dan reden voor, dat God met Zijne oordeelen komt?’ Zoo vraagt men, en wij zeggen: ‘Ja’ en die reden is daarin te zoeken, dat Nederland de hooge en heilige God lastert, hoont, onteert en Zijn gebod veracht.

Weet gij niet mijn lezer! dat het op eene eeuwigheid aangaat en dat gij voor Hem zult moeten verschijnen, die regtvaardig oordeelt?

‘God is liefde!’ zoo spreekt gij. Ja, maar alleen in Christus, maar voor u niet, die Zijne Godheid verloochent, al waart gij koning of priester; voor u niet, die Hem met een geschapen hemelling gelijk stelt. Indien gij Hem niet leert erkennen en belijden als de waarachtige God en het eeuwige leven, en Hij niet *uw* Borg is geworden, die door Zijn bloed uwe schuld bij God den Vader heeft uitgewischt en zulks door God de Heilige Geest aan uwe ziel verzegeld is, dan is God voor u niet een God van liefde, dan rust de toorn Gods op u en die zal op u blijven, ook dan wanneer God zal lagchen in uw verderf en spotten wanneer uwe vreeze komt.

Heeft het Pinksterfeest voor u ook eenige waarde gehad? het meerendeel van de natie beschouwt het als een natuurfeest, een feest van uitspanning en... met schaamte moet u de schrijver belijden, ook hij kent een droevig *eertijds*, waarin hij in dat feest weinige waarde vond. En van waar toch? Och mijn lezer! het Pinksterfeest is het feest van God de Heilige Geest, en wanneer gij niet gelooft dat de Heilige Geest waarachtig God, maar alleen een kracht is, dan kunt gij er ook geen waarde aan hechten. Wij noodigen u uit om eens te onderzoeken in Gods Woord, wat God zelf daarvan zegt.

Hoewel onze vaders goed en bloed veel gehad hebben voor de waarheid, die uit God is; hoewel Prins Willem van Oranje uitdrukte, dat ons land geen drie dagen kon bestaan zonder de Gereformeerde leer, de nakomelingen van die vrome vaders vertrappen hunne belijdenis, waardoor ons land behouden werd.

Nederland! uw val was groot en veel dieper zult gij zinken, wanneer gij uwen trotschen nek niet buigen leert voor den Koning der Koningen voor den Heere der Heeren.

Zichtbaar is de hand des Heeren in den jongst verloopenen

storm, want wanneer wij weten dat God ten allen dage toornet tegen de zonde van een volk of van ieder mensch en wij zien dat volk, als het ware, met gebalde vuist tegen den Almachtige opstaan en Zijne hoogheid wederstaan, is het dan wel te verwonderen, dat Hij toonen wil wie *Hij* is en wie de nietige mensch.

Het was op den dag des Pinksterfeestes dat, voor achttien honderd jaren binnen Jeruzalem, de Heilige Geest werd uitgestort met zichtbare en hoorbare teekenen. Het was als een sterk gedreven wind. O! waar de Heilige Geest komt, binnen het hart van eenig schepsel, daar vallen de muren van hoogmoed en wereldliefde omver en zoo sterk waait die wind, dat de ziel wordt voortgedreven naar het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt, want de wind blaast waarheen hij wil en waar de wind des Heiligen Geestes waait daar valt de zondaar in het stof, daar bukt hij voor den Almachtige en uit de diepte zijner ellende roept hij uit: ‘o God wees mij zondaar genadig!’

Op den dag des Pinksterfeestes in het jaar 1860 heeft de Heere God door een sterken stormwind Zijn heilig ongenoegen getoond over uwe handelingen, o volk van Nederland!

Kasteelen en torens waggelden, muziektimpels werden omver geworpen, schepen werden verbrijzeld, zware boomen ontworteld en van rondsomme hoort men de mare hoe menig menschenleven is uitgeblust. Ja, wanneer God spreekt dan hebt gij niets te zeggen en wanneer God komt dan kunt gij u voor Hem niet verbergen. Hoe gij o mensch! uwe ellende zoekt weg te dartelen, niemand is, die het nog ooit van den Almachtige gewonnen heeft. Gij hebt het gezien hoe het op de verongelukte stoomboot is toegegaan, hoe de brooze mensch de Almacht trotseerde en hoe, de hooge Majesteit zich zelve betoond heeft als een wreker en zeer grimmig.

Mij dunkt, ik hoor hier en daar eene stem, die ontkent dat hier een oordeel Gods is en die alles aan natuurlijke oorzaken toeschrijven. Dit verzwaart het oordeel te meer en is in waarheid: een oordeel in een oordeel. Het is zoo als er geschreven staat: ‘Ik heb ze geslagen, maar maar zij hebben geen pijn gevoeld.’

Nietige aardworm! hoe lang zult gij het nog tegen God uithouden en u tegen Hem verharden? Bekeert u tot den Heere, want nog zijt gij gespaard en heeft de taaije

lankmoedigheid Gods u gedragen, maar weet het, indien gij u niet bekeerd zult gij allen desgelijks vergaan.

Ik heb een woord tot u, bevelhebber en ekwipaasje en passagiers van de stoomboot Geertruidenberg, aan u directie van het harmoniegezelschap, aan u Cornelis Dijkmans, die de redder van die tien mannen waart.

Waarom zijt gij niet omgekomen in den storm? Omdat uw bevelhebber een knap, ervaren en voorzichtig man was niet waar? Wij willen daar niets van afdingen, maar dat was het nogtans niet, neen, Hij was het, die was gezeten in den stormwind, die u even goed zou hebben kunnen treffen, maar die u nog sparen wilde - waarom? om u een voorbeeld te stellen in de omgekomenen en u nog eenigen tijd te schenken tot bekeering. Wellicht is die tijd kort, zeer kort, maar nog is het tijd, want gelooft het, indien gij u niet bekeert, niet als een arme zondaar aan de voeten van den Heere Jezus nedervalt, uwe juichtoonen zullen klaagtoon worden en de muziek op de boot, die de storm trotseerde, zal veranderen in een eeuwig wee! en ach!

Wij hebben een woord tot u, betrekkingen van hen, die hunnen dood in de golven vonden. Zij zijn voor eeuwig naar hunne plaats, wij laten het oordeel aan den Heere over, die rechtvaardig oordeelt, maar gij... gij treurt over uw verlies, gij weent en klaagt over de ramp u overkomen, maar hebt gij ook iets te zeggen? Wij weten wel dat dit geen troostgrond is, maar zullen wij dan zaligspreken, waar God verdoemt? Wij bidden u van God dit toe, dat gij Gods doen leert billijken en stille zijn onder de hand, die u geslagen heeft, maar ook en vooral dat u de vrage ernst wordt: 'hoe staat het met mij voor de eeuwigheid? heb ik reeds een Borg voor mijne ziel?' en zoo niet och! dat gij mocht leeren worstelen aan de voeten van Hem, die nog nooit een kermende zondaar ledig heeft weggezonden.

Maar ik heb ook nog een woord tot u, hoogwijze mannen mannen in Nederland! die God tegenspreekt en de Drieëenige God verloochent, die Zijnen dag onteert en u zelve te wijs waant, om die oude gewoontens van Sabbathsviering en Godsvereering in deze verlichte eeuw nog na te volgen. De goddelooze koning Achab was niet te overreden, zelfs door den Profeet Elias niet, wij beproeven zulks bij u ook niet, maar dit zeggen wij: God zal de witgepleisterde wanden slaan en zoo gij u niet bekeert

zult gij eenmaal, al baadt gij u nu in weelde, dit woord moeten hooren; ga weg van mij, ik heb u nooit gekend.’

‘Wat denkt gij wel, zoo hoor ik mij toeroepen, “wat denkt gij wel van u zelven, gij schrijver van dit boekje om ons de waarheid voor te houden, zijt gij dan alleen zoo braaf,.... zoo vroom.... zoo godsdienstig....

Ik bid u, lezer! ga niet verder met zulke vragen. Wat ik van mijzelf denk? Ik zal het u zeggen: wanneer het in den aanbiddelijken raad Gods ware geweest, dat ik op de Capelsche stoomboot mede in de golven was omgekomen, het zou regtvaardig zijn geweest, O! deze uwe vraag bewijst, dat gij geen kennis aan uw eigen hart hebt maar dat gij nog verduisterd zijt in uw verstand en vervreemd van het leven Gods, want anders zoudt gij weten dat alleen de liefde Christi ons dringt om het u aan te zeggen.

Ja, regtvaardig zou het zijn, indien gij en ik eeuwig in de hel lagen te versmachten van ellende. Maar wanneer Christus regtvaardigt, dan is er niemand die verdoemt. Doch dat is genade en geen regt.

Rebel is mijn naam: maar de wanhoop nabij
Zocht ik met gebeden den troon der genade
Genade verhoorde en maakte mij vrij;
Gij Heere! zijt groot en zeer machtig van dade.

Wij hebben een woord tot u allen, die onbekeerd zijt. O er zijn er zoo velen die, omdat ze braaf leven, ieder het zijne geven, getrouw ter kerke gaan, lezen en bidden, meenen dat ze in den hemel zullen komen. Wanneer gij uwe schuld voor God niet leert kennen, de oordeelen Gods in ons Vaderland niet als wel verdiende straffen om uwe zonden leert beschouwen en in ootmoed voor Hem in de schuld valt en genade zoekt en vindt in het bloed van Jezus Christus, gij zult niet in den hemel komen, maar gewisselijk in de hel vallen, want: ‘die Mij eeren zal Ik eeren, maar die Mij versmaden zullen ligt geacht worden, spreekt de Heere der Heerscharen.

Maar wij hebben ten slotte nog een woord tot u, die door genade zeggen moogt, dat gij gevonden zyt op de vlakte des velds, wij roepen u toe, ‘denkt aan Ephraïm.’

Hebt gij wel opgemerkt, hoe de wind op den tweeden Pinksterdag bladeren en planten als verzengde en verschroeide? Op sommige plaatsen is het gras, zijn de

jonge uitspruitsels van de aardappelen zwart geworden, van waar? O laat ons de hand in den boezem steeken, en vragen ieder bij ons zelve tusschen God en de ziel, van waar? Moge de Heere zelf ons antwoorden.

‘Och! of gij koud waart of heet,’ spreekt de Heere, ‘maar nu gij laauw zijt, zal ik u uit Mijnen mond spuwen.’ Ontzettend woord! o, volk van God! Zie toe, dat hij het licht niet van den kandelaar neme. Och, laat toch geen dwaallicht, maar het volle licht van Gods Woord u leiden, door God de Heilige Geest aan uwe ziel geheiligd.

Dat is uwe zonde, dat gij den vollen raad Gods veracht, want zulks gaat door de verdeeling der ziele en des mergs. Arm en ellendig. Ja, maar verarmd! dat is te erg, daarmede moeten uwe eigengerechtigheidsvodden u worden afgerukt.

Waarom gaan zoo vele kinderen Gods op de Christenfeesten op reis? ‘wel het vleesch moet ook wat hebben.’ Neen, 't vleesch moet niets hebben, wanneer gij Rom. VIII: I leest, vergeet vooral het laatste gedeelte niet, gij laat er dat zoo dikwijls af. Waarom is u de tweede feestdag even eens, alsof het nog minder dan een werkdag ware, omdat de wereldsche magt u niet gebiedt op die dagen uw winkel te sluiten, daarom veracht gij Gods gebod, dat in uw hart behoorde geschreven te zijn met een ijzeren griffie en met graveerders graveerwerk. ‘Maar dien tweeden dag heeft God niet geboden,’ zoo antwoordt gij. Maar wij vragen: ‘vindt gij dan in uwen Bijbel dat de eerste dag door God bepaald is! Neen immers, maar wanneer God de heilige Geest zulks stilzwijgend heeft goedgekeurd, zult gij er u dan tegen verzetten?’

Wij moeten eindigen, onze plaatsruimte is vol. Nog één ernstig woord tot allen, koning en onderdaan, predikant en lidmaat, rijk en arm, één ernstig woord tot u en mij. Hij die te komen staat, Hij zal komen, het zij in den storm, het zij in den watervloed, het zij in eene zachte windstilte. Waakt en bidt, want Hij zal komen als een dief in den nacht en Hij, die zonder bruijloftskleed de zaal binnen dringt, wordt niet toegelaten, maar het: ‘vriend! wat doet gij hier?’ zal u vreeselijk in de ooren klinken, want gij zult niet worden toegelaten aan de bruijloft des Lams!

Die ooren heeft om te hooren, die hoore!

Hij, Die op de vleugelen des winds wandelt, moge het

behagen, dat weldra een andere wind dan die van 28 Mei moge waaijen. Och! mocht het de wind des heiligen Geestes zijn, opdat hetgene dood is mocht leven, en de naam des Heeren op het hoogst mocht worden verheerlijkt.

Die niet door God wil zijn gebonden,
 Maar blijven leven wil in zonden,
 Zal maaijen dat hij heeft gezaaid,
 God komt met Zijn gericht op aarde,
 En Hij, die niet dan zonde baarde,
 Zal door Hem worden weggemaaid.
 Gods Woord en Wet door ons verbroken,
 Wordt zekerlijk door Hem gewroken,
 Daar Hij zal komen om Zijn recht;
 Het Godsgericht is aan het nad'ren
 En zal verplett'ren met zijn rad'ren;
 Wel hem, die 't Amen er op zegt.

Wij deelen u ten slotte mede de namen der verongelukte personen en der geredden.
 - Zij zijn:

Adriana en Johanna Snijders, M. Konings, Hieltje Wessels, Mientje Wessels, Cornelis de Visser, Jan van Oosterhout, Jan Boezer, Hendrika P. Schaap, Pieter A. Schaap, Joh. Quirijns, Cath. Quirijns, G. Grondel, Albertus M. Reuti, allen van Capelle; Teuntje de Vries, Adriana den Rooijen, de drie Gezusters C., P. en J. Lucas. Rochus Lucas, Maria Limmers, Maartje Heus, Willem A. den Rooijen, Adam Nelemans, Antonie Nelemans, Adriaan van 't Geloof, Bastiaan van Baarl, Corn. Lz. de Visser allen van Hooge en Lage Zwaluw; Stephanus Timmermans, van Sprang; de dochter van Langen werf, vrouw van der Pas met haar zuigend kindje, die in de kajuit verdronken zijn; Zina van Weel, Joh. Paaijms beide van Rotterdam; Corn. Verhoeven, Joh. Valk, echtgenoot van L. Brok, Antonie van der Hout, Stinus Laros, Paulus van der Vugt, allen van Kaatsheuvel gemeente Loon op Zand. Van de ekwipaasje zijn omgekomen de Kapitein J. Verschure, van Waalwijk; de conducteur J. Zijlmans, van Raamsdonk; de hofmeester H. Verhoeven, van Heusden, die, een goed zwemmer zijnde, zich bijna gered zou hebben zijnde reeds kort bij land, indien hij niet op redding was bedacht geweest van zijne dienstmeid, met wie hij eindelijk uitgeput in de diepte wegzonk; de machinist P. Domsen van Rotterdam; de matroos J. Vos, van Capelle: de stokers F. en P.W. van Balen, van Rotterdam; de knecht van den Hofmeester, van Venlo; en de beide dienstmeisjes, te zamen 48 personen. De geredde personen zijn: Leendert Boezer, van Capelle, Adriaan Klootwijk, Adriaan Lucas Heesbeen smid van Zwaluwe; J.B. Martens en A. Langewerf, van Waspik: J. Snijders, van Vrijhoeve; de knecht van den bierbrouwer te Capelle; de stuurman P. den Bree en de matroos J. van Del.